

KREUTZERSONATE, ALS HET VERLANGEN MAAR STOPT

De Standaard / 12.09.2015 / Geert Van Der Speeten

Faillet van een huwelijk

THEATER ★★☆☆☆

Kreutzer-sonate, als het verlangen maar stopt

't Arsenaal en Naast de burens.
Gezien in 't Arsenaal (Mechelen) op
8 januari. Tot 24/1, tournee tot 21/3

Hoelang duurt verliefdheid? Een maand, een jaar, een mensenleven? In *Kreutzer-sonate* is ze geen lang leven beschoren. Een relatie die als een hevig vuur begint, gaat flakkeren en raakt snel opgebrand.

Ver weg lijken dan Hannahs idealen. Ooit droomde ze de liefde als iets verhevens, een zielsverwantschap. Maar de sleur en het moederschap deden haar wegzakken in een dal. Pas als ze de viool opnieuw ter hand neemt en het musiceren herontdekt, bloeit ze op. Haar leven krijgt weer spankracht. In de bewerking die Angela Schijf en Tom Van Landuyt spelen van Tolstoj's schandaalnovelle, hebben de makers een voorzichtige emancipatorische toets

Angela Schijf en Tom Van Landuyt spelen de partituur vooral forte. © Nicola Dinoia

toegevoegd. Ze laten het oude Rusland voor wat het is, halen het moderne leven binnen en geven ook de vrouw een eigen stem.

Daarmee kantelt het perspectief. Tolstoj liet een schuldbevuste aristocraat terugblikken op zijn liederlijke bestaan, en op het faillet van het huwelijk in het algemeen. Van dat prekerige verhaal is alleen de raamver telling behouden. Al in de eerste scène kennen we ook de afloop: de man vermoordt zijn vrouw,

omdat hij ziekelijk jaloers is op de pianist met wie ze innig musiceert. Of is het Beethovens muziek zelf die zijn hoofd op hol brengt? 'Het is alsof je danst, alsof je seks met iemand hebt', omschrijft Karsten de jagende eerste beweging van Beethovens *Kreutzer-sonate*.

Overdrive

Schijf en Van Landuyt, ook in het echte leven een koppel, hebben vooral de *forte*-aanwijzingen in de partituur goed

voor ogen gehouden. Hun spel gaat in overdrive in de uitvergrote ruzies, in de veelvuldige tranen van ontroering, in de push-upsessies waarmee Van Landuyts personage de frustraties wegwerkt. Ook de verknijpte chronologie van het verhaal en de gehoreografeerde vrijscène zijn al te stereotiep.

Maar wat de voorstelling doet opveren en drive geeft, is de livemuziek. De pianist Nikolaas Kende en de violiste Jolente De Maeyer hadden een grote inbreng in de keuze van de stukken en de manier waarop muziek en tekst in elkaar haken. In de finale wordt een sonate zonder pardon verknijpt en met veel gevoel voor drama ingeschakeld. De sensuele verstrengeling van woord en klank lukt uitstekend.

Kreutzer-sonate is, behalve theater, ook een onstuimig recital. De muzikale spanningsopbouw, de levendige contrasten: Tolstoj had het bij het rechte eind toen hij waarschuwde voor de directe impact die muziek kan hebben.

GEERT VAN DER SPEETEN